

## Prediking over Zondag 23 vr. 59

### - de bate van het geloof -

**Vraag 59:** Maar wat baat het u nu, dat gij dit alles gelooft?

**Antwoord 59:** *‘Dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben, en een erfgenaam des eeuwigen levens’.*

#### Liturgie:

H.C. zondag 23 (vraag 59)

Psalm 19 : 6

Psalm 27 : 4

Psalm 71 : 14, 15, 17, 18

Psalm 76 : 4 en 5

Psalm 32 : 1

Gemeente,

We zijn de laatste keer in de prediking van de catechismus gekomen tot het slot artikel: het eeuwige leven. Dat was een afronding van de catechismus. Daar grijpt daar de volgende vraag op terug. In die zin van: ‘wat baat dat u nu, dat u dit alles gelooft’? En dan komen wij aan de rechtvaardiging van het geloof terecht. Dat is een scharnier in de catechismus. Er zijn zo enkele van die scharnieren. Bijvoorbeeld: ‘wat is een waar geloof’? Kennen en vertrouwen. Of bijvoorbeeld: ‘is er een weg waardoor ik deze welverdiende straf ontga en opnieuw tot genade kom’? En zo meer. De catechismus is een boekje met ruggegraat en is dan ook in staat om ruggegraat te geven. Het is wel merkwaardig en op zijn minst de overdenking waard dat waar de avonddiensten in verval raken en daarmee ook de catechismusprediking, dat dat in de morgendiensten voortvloeit. De gemeente raakt haar ruggegraat kwijt. Ze kent niet meer de samenvatting van het geloof. Vandaar dat op de Dordtse Synode besloten werd dat de catechismusprediking bijzonder ijverig door de dienaars des Woords moest worden onderhouden. Al waren daar alleen maar de koster, de organist en de vrouw van de dienaar des Woords en zijn kinderen. En de rest zou wel komen. En ze hebben het goed gezien, gemeente! Want wanneer deze leerstukken (en nu moet u het woord leerstukken echt nemen als in de zin van de Bijbel: levensstukken), wanneer deze leerstukken worden verzwegen of niet meer overkomen, dan worden het zogenaamde slapende leerstukken. De kerk heeft een enorm rijke belijdenis. Zo rijk dat wij in plaats van aan een nieuwe belijdenis toe te zijn, we nog niet voor de helft weten hoe rijk we wel zijn in het belijden van de kerk van de eeuwen. Daarmee zeg ik niet dat vandaag niet een nieuwe beslissing hier of daar kan en moet vallen, dat is iets anders. Maar wanneer men spreekt dat de Reformatie met een heel andere situatie, met heel andere vragen te doen had, dan geeft dat alléén maar blijk, dat we nog nooit bij de tijd zijn geweest. Niet alléén bij de tijd van de Reformatie, maar ook bij onze eigen tijd. Want de Reformatie stelt geen situatie-vragen, waarvan wij zeggen: die zijn allang gepasseerd. Maar de Reformatie stelt levensvragen aan elke generatie. En zij geeft, God zij gedankt, ook duidelijke antwoorden!

Tot één van die scharnieren behoort dus de rechtvaardiging uit het geloof. En het is op dit punt dat de duivel altijd zijn scherpste pijlen schiet. Dat is vertroebeld. Al tien, twintig, dertig, veertig jaar na de dood van Paulus. Het is bekend dat de volgende generatie na Paulus grotendeels niet meer verstond, wat Paulus met zoveel verve en kleur in de brief aan de Romeinen, de Galaten en de Efeziërs (en ga zo maar door), schreef. Brandend van hartstocht voor de waarheid. Zo snel dooft het licht der waarheid niet in absolute zin, maar in het meest vitale punt, waar het gaat om de volle troost van het Evangelie! Daar gaat het om in zondag 1, maar ook in zondag 23. Telkens opnieuw wanneer de kerk (al is het maar voor een deel) daarheen terugkeert. En wanneer iemand door Gods genade dat geheim opnieuw ontdekt in boek en geschrift en vooral in de prediking uitdraagt. Dan gaat er weer wat leven. Dan komen de dorstenden voor de dag. Die drinken uit deze fontein van de vrije genade. Dan komen de hopelozen voor de draad, die hun hoofd tegen ik weet niet hoeveel muren gestoten hebben. En er niet uitkomen. Ze worden met nieuwe hoop vervuld. De martelaren gingen met vreugde de brandstapel op omdat ze wisten dat ze koninkrijken zouden erven.

Gemeente, dat is dus wel de moeite waard om daarnaar te luisteren! Maar het geeft ons ook zo'n grote verantwoordelijkheid! Want er wordt hier gevraagd: 'wat baat het u nu, dat gij dit alles gelooft'? Met als doel het ons niet te laten ontfutselen voor de modewoorden van *'gevoel van afhankelijkheid'*. Dat hebben we nodig; maar daardoor wordt je niet gered. Niet door de modewoorden van *'kritisch bewustzijn'*. Dat hebben we allemaal ook nodig; maar ook daardoor wordt je niet gered. Of door de modewoorden van *'dat je Christus in de naaste ontmoet en dat heel deze wereld Zijn koninkrijk is en wordt'*. Maar daardoor wordt je niet gered! Want er is een nieuwe werkgerechtigheid opgekomen die minstens even gevaarlijk is, als die in de Reformatie werd bestreden.

Nu luisteren we scherp: 'wat baat het u nu dat gij dit alles gelooft'? Dat betekent: de twaalf artikelen, die geloven we. Of u niet? Ja, zegt iemand, wordt iemand door het geloof in de twaalf artikelen zalig? Ja, als u het goed verstaat wel. Wat die twaalf artikelen zijn dat zagen we: twaalf koorden die God uit de hemel laat hangen. Zo laag dat de armste van de armen erbij kan. De twaalf artikelen zijn twaalf beloften van drie-enige God. God de Vader omhangt Zich met beloften. God de Zoon omhangt Zich met beloften. God de Heilige Geest omhangt Zich met beloften. Zo komt Hij tot ouderen en jongeren en zegt: 'wat is uw enige troost in leven en sterven?' 'En wat baat het u nu, dat gij dit alles gelooft'? Want dat is wat gemeente, waarmee wij al een hele tijd bezig geweest zijn.' Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde. Dat Hij om Zijns Zoons Christus wil, mijn God en mijn Vader is'. Ik geloof in Jezus. Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonde. Christus, Hij zalft mij door Zijn Geest tot profeet, priester en koning. Onze Heere, Die ons vrijkocht met bloed. Gods eniggeboren Zoon. Zo zijn we het werk van Christus nagegaan. Zijn geboorte, Zijn lijden, Zijn sterven, Zijn opstanding, Zijn Hemelvaart, Zijn Zitting ter rechterhand Gods, Zijn wederkomst. En vergeet niet het geloof in de Heilige Geest. De derde Persoon. Denk aan: de gemeenschap der heiligen, De christelijke kerk, n al die versierselen, de vergeving der zonde, de wederopstanding des vleses en een eeuwig leven. Dit alles, niet als in een formule gebracht belijden, dat je steriel in de watten legt en zegt: ziezo, dat heb ik in mijn kast. Nee, maar geloven in God de Vader, in God de Zoon, en in God de Heilige Geest. Dat is daar in de meest nauwe betrekking staan. En nu gaat de catechismus, bij wijze van spreken, met een mand zoals een boer zijn hof ingaat om de appels te plukken, om al die vruchten nog eens te plukken. Dit alles, dat gouden snoer. We hebben rozenkransen gehad in de kerkgeschiedenis. En hier en daar nog. Die kunnen we gerust vergeten. Maar deze parelketting, waar de schoonste edelstenen in vervat zijn, daar kom je niet op uitgekeken!

Vandaar dat de gemeente altijd weer belijdenis doet van haar geloof. En nu gaat het om de vruchten. Tot nog toe hadden we het over de inhoud waar je op steunt. Want wij hebben vaak maar een smalle Bijbel. Zelfs kinderen Gods die niet zo goed in de Bijbel thuis zijn, hebben vaak maar een smalle waarheid. En er zijn mensen die een paar teksten in hun arsenaal hebben, waar ze het liefst mee schieten. Het leeft niet. Maar gemeente, dat alles. Het is niet om bij te kijken. Dat alles. Maar het is in de gecondenseerde vorm, in de samengetrokken zin, in de samenvatting. Je kunt de Bijbel geloven van kaft tot kaft en verloren gaan. Zo is het ook met de twaalf artikelen. Maar nu komt er een samenvatting. Kort maar krachtig. In twaalf artikelen, of desnoods in drie of desnoods in één. Hier gaat het om de beloften van het Evangelie. Hier komt dus de vrucht aan de orde. En nu wordt ons indringend gevraagd: wat baat het u nu? Ja, laten we nu eens eerlijk zijn. Hebben we er vrucht onder gehad? Hebben wij God de Vader in Zijn werken zien schitteren? Hebben wij God de Zoon in Zijn verlossing zien stralen? Hebben wij God de Heilige Geest in Zijn noodzakelijkheid en ook in Zijn werk leren kennen? Want de catechismus vraagt dat niet op een manier van: nu ja, je zult er toch wel niets van weten. Maar op de manier van: ik zou zo dolgraag willen dat je naast Mozes kwam te staan op die hoge Nebo's top, om uitzicht te hebben op dat beloofde land. Zo hartelijk die zwakken in het geloof mee te nemen en ze op te voeden in de kennis en de genade van de Heere Jezus Christus. Stilstand is achteruitgang. Renteniëren is bankroet gaan in het koninkrijk Gods. God wil een geoefend volk.

Wat baat het u nu? U allen, die te zijner tijd belijdenis hebt gedaan. Eén keer of telkens herhaald: wat baat het u nu, dat gij dit alles gelooft? Gemeente, dat vraagt de catechismus. Ten diepste vraagt God het. Maar u moet er wel op letten. Dat kan ook een ander u vragen. Als Job in de grootste ellende zit, dan komt zijn vrouw naar hem toe, en die zegt met andere woorden: wat heb je nu aan zo'n God? Zegen Hem, dat wil zeggen: neem maar spoedig afscheid van Hem, maak een eind aan je leven en het is gebeurd. Je zal zo'n vrouw hebben, gemeente. Als je in de diepste ellende neerzit en neerligt. En er is er nog één die die vraag kan overnemen. Als God in cognito, dat wil zeggen in een hele vreemde gestalte, in ziekte, in dreiging, in leed op je aanstormt. Dan kan de satan die achter Jobs vrouw stond, zo fijntjes vragen: en, wat is nu met jou, toch nooit wat geweest? Het scheelt veel hoe die vraag gesteld wordt. Want geloof is iets anders dan succes. Geen feestnummers. Geen mensen, die nooit rouw in hun huis krijgen. In tegendeel. God neemt ze iedere keer onder handen. Want Hij zegt: 'die Ik liefheb, die kastijd Ik. En Ik gesel iedere zoon, die Ik aanneem'. Allemaal liefde. Ja gemeente, ik moet er net zo goed bij gebracht worden als u. Maar het is allemaal liefde. Als God bij u binnenkomt, en bij mij binnenkomt en ons zo tegen de vloer drukt. Allemaal liefde. Als we het maar mogen zien. Vrijwaart het geloof soms dat God ons liefste kind weghaalt? Nee. Geeft het geloof een garantie dat we welgeslaagde mensen in het leven worden? Nee. Gemeente, wij moeten een scherp onderscheid maken tussen zegen en succes. Zegen kan verpakt zijn in een hele nare verpakking, waarvan we zeggen: Heere, o nee, dat nooit. En succes kan verpakt zijn in zo'n prachtige Sinterklaas-verpakking, maar dat u er voor eeuwig ongelukkig mee wordt. Onthoudt dat onderscheid tussen succes en tussen zegen. Want op de bodem van de Bijbel liggen géén goudmijnen, in de letterlijke zin, figuurlijk wel. Maar daar liggen wel genadebronnen! Daar wil God ons hebben.

Wat is nu de vrucht? Wel, 'dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben, en een erfgenaam ben van het eeuwige leven'. We leggen eerst de nadruk op het woordje: vóór God. Dat ik in Christus - voor God - rechtvaardig ben. En dat is een ontzaggelijk gevecht in het leven, voordat een mens begrijpt dat hij niet zichzelf rechtvaardig verklaart en praat, maar God alléén. Dat we oog in oog staan met God Zelf. Want de farizeeër spreekt zichzelf zalig op grond van zijn wetswerken. En die zit in ons aller hart. En daarom hebben wij ons te stellen voor de majesteit Gods. Het is zeldzaam hoe lichtvaardig een mens hier overheen loopt. Men spreekt over een geloof, en het is kostelijk als u het hebt. Maar soms een geloof, waarvan men het ABC nog niet geleerd heeft. Vóór God! Want gemeente, God is niet maar een vraagteken, maar God is een uitroepteken. God is de levende God. En daarom is het nodig, dat wij, willen wij de onverdiende zaligheid in Christus kennen, dat wij ontwapend worden van top tot teen.

Want de Schrift leert ons dat God zo rein is de sterren voor Hem verbleken. Dat de aarde zich gaat bewegen. Dat zelfs de engelen niet rein voor Hem worden bevonden. Terwijl ze nooit gezondigd hebben. En God, Die de schuldige niet onschuldig houdt en wiens toorn brandt tot in eeuwigheid. Wie kan wonen bij deze eeuwige gloed? Wie kan wonen bij deze majesteit?. En Job zegt: 'Zal een mens reiner zijn dan zijn Maker'? Kunt u denken. Gemeente, er is een rechtvaardigheid nodig, die niet alleen helemaal met de wet correspondeert, maar die er zelf bovenuit gaat, zegt Calvijn. Zo hoog, zo diep, zo duizelingwekkend is God in Zijn majesteit, in Zijn soevereiniteit, in Zijn kracht. Dat Job het wel nalaat tenslotte om zichzelf te verontschuldigen. En hij zegt: 'Ik ben verstomd, in zal mijn mond niet opendoen'.

Gemeente, wat is een mens dan toch schrikbarend oppervlakkig, ook een kerkmens. Als hij er zich nooit over bekommerd, hoe die het maken zal, voor die hoge rechterstoel van Christus. En als het voor ons al waar is, dat als we een goede bril ophebben, of iets vlakbij ons hebben, dat we het goed kunnen zien, veel meer dan op een afstand. Hoeveel te meer van God. Als we als een doorschijnende glasplaat voor Hem staan. Toen ik in het ouderlijk huis nog als kleine jongen zat op een stoel, of rond liep, dan viel plots de zon naar binnen. Dan zag je het wemelen van de stofdeeltjes die je anders nooit zag. Dat kwam omdat er goed licht bij kwam. David een man geoefend in de godsvrucht, zegt: 'En ga niet in het gericht met uw knecht, want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn'. En Paulus wordt een keer vals beschuldigd (dat gebeurt bij ieder die in het koninkrijk Gods arbeidt), en zegt dan tot de Korintiërs: 'Het is mij voor het minst om door u geoordeeld te worden'. Nu, dat is nogal wat. Maar hij zegt er iets bij. Hij zegt: 'Ik oordeel ook mijzelve niet, maar die mij oordeelt, is de Heere'. Kijk, daar hebben we er een die oog in oog heeft met God gestaan. Hij is er onderdoor gegaan. God oordeelt hem. Gemeente, wat zullen dan de huichelaars, denken, het zal wel meevallen. Zij worden verscheurd. O, wat komt er dan aan het licht dat wij allen dwaalden als schapen, dat een ieder zich keerde naar zijn weg. Dit wekt vernedering. Daar gaat het om.

En nu zal een scherpe luisteraar zeggen: ja, maar nu kom je uit op het stuk der ellende. Dat is ook zo. En ik dacht dat we spraken vanuit het geloof van zondag 7. Dat is ook zo. Klopt dat met elkaar? Daar heb ik twee antwoorden op. In de eerste plaats zitten er in de gemeente velen die zichzelf bedriegen. Omdat het telkens opnieuw blijkt hoe grenzeloos oppervlakkig een mens leeft. Tenzij we door Gods Heilige Geest geleerd worden. Dat wil zeggen, in de gemeente moeten velen komen tot de ontdekking van God en van zichzelf. En vooral van Christus. En in de tweede plaats is dat ook voor de ware gelovigen hard nodig. Dat ze niet de bekeerde en de wedergeboren mensen zijn, maar dat ze weten uit hoe grote nood en dood God hen verlost heeft. Dat ze weten in welke strikken zij gezeten hebben en welke striken nog klaar staan. Dat we alle hoogmoed van ons vlees zullen afleggen en voor God zullen staan. Gemeente, wat is dat dringend noodzakelijk! Want Gods rechtvaardigheids-uitbarstingen in de Schrift zijn bekend. In de zondvloed, in de Rode Zee, in de woestijn. Rechtvaardig voor God. Dat kan alleen als Gods eer recht overeind blijft staan. En wie bekreunt zich nu over de eer van God. Ja, die erbij gezet wordt. Dat wij aantasters zijn van deze hemelse majesteit. We hebben twee dingen nodig, dat Gods eer recht overeind staat en dat ons hart het merkteken van de Geest draagt. Dat wij met God verzoend zijn. En daarom wordt hier niet alléén de nadruk gelegd op voor GóD, maar dat ik in Christus rechtvaardig ben voor God.

Dat wil zeggen Christus is niet maar een algemeen woord om te zeggen: nu mensen, het is weer toegedekt en het is weer klaar. Want dat leren we af in de lijdenstijd. Dat Hij onder het volle gewicht van het gericht Gods is doorgedaan. Dat die rechtvaardigheid God Zich althans naar Zijn kant heeft ontladen, in de zin van strafeisend. Dat Hij de volle last van onze zonde heeft gedragen. En nu staat hier: in Christus. Dat betekent de jubel. Want dezelfde mens die tegen de vloer geslagen wordt, als die zegt: 'Ik sta oog in oog voor God, diezelfde mens jubelt God toe en zegt: 'in Christus rechtvaardig voor God'. Dat is een ontzaglijk wonder. Dat Hij in onze plaats en ten behoeve van ons (daar komen we de volgende keer uitvoerig op terug),gestaan heeft waar wij behoorden te staan.

In Christus rechtvaardig. Want rechtvaardig, dat weten de catechisanten (dat behoren ze althans te weten), betekent dat je van binnen en van buiten met Gods wil en wet in overeenstemming bent. En gemeente, laten we eerlijk zijn. Als God de rechtvaardigheid van de wet bij ons aanlegt, dan zinken we als een baksteen. Maar nu staat hier naast die heilige wet het heilig Evangelie. En nu is de wet zo dat hij eist, maar hij geeft niets. Hij geeft geen kracht in de benen, zegt Luther. Maar het Evangelie schenkt. Het evangelie geeft. En nu is de gerechtigheid, de rechtvaardigheid waarover het hier gaat, een geschonkene. Het is één stuk genade. Het Evangelie belooft. Het Evangelie spreekt vrij. Dat wil zeggen: die gerechtigheid is in een ander. Is in Christus. Hier hebt u een nieuwe toetssteen. Is daar een band gevallen tussen Hem en u? De trekking van de Vader, een onderwijzing van de Geest. U hoeft het allemaal niet precies in woorden uit te drukken, als de zaak er maar is. Een band met Hem. Er is een band gevallen, er is een gemeenschap ontstaan. In Christus betekent, dat je géén been meer hebt om op te staan. Omdat je in Hem wandelt, leeft en ademt en werkt. Dat is even een zegen, gemeente, als je in Christus mag zijn. Zeker, de geringste van de gelovigen heeft aan de volle zaak deel, ook al verstaat hij grotendeels de zaak niet. Maar dat is hier niet aan de orde. Het gaat hier over, dat de Reformatie zo heerlijk spreekt van die geschonken gerechtigheid in Christus. Ja, over Christus Zelf.

Want als u en ik ernst maken, wat het is om voor God te staan, dan verdwijnen we óf in Christus, voor God, in die heilscheppende gerechtigheid, óf we worden verscheurd. We verbranden, we verdwijnen van voor Zijn aangezicht. Een tussenweg is er niet. Kijk, en dat zijn nu de onwankelbare beloften Gods in de twaalf artikelen, in twaalf touwen, op ons aankomend. Dat God ze één voor één in Christus waarmerkt en waarmaakt. Alle beloften, zovelen als er zijn, die zijn in Hem, ja en amen. Wat is de weg naar Christus? Jongens en meisjes, dat is de weg van de beloften! De belofte gaat open wanneer de Heilige Geest Hem voor je opent. En er plaats voor Hem komt. Dat wil zeggen: in Christus voor God rechtvaardig zijn, wil in het leven van het geloof van elke dag zeggen: hangen aan die twaalf touwen die God laat hangen. Dat wil zeggen: steunen op het onbedriegelijke fundament van de beloften van het Evangelie waarin Christus Zelf is. Waaruit Hij Zichzelf openbaart. Waarin Hij altijd weer terugkeert om ons als uit een fontein te voeden en te laven. En daarvoor is geloof nodig. Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behangen. Het geloof is het oor van de ziel, het geloof is het oog van de ziel, het geloof is de smaak van de ziel. Het geloof..., ga maar door. Het is alles.

Gemeente, wat is dat groot als we die weg vinden. Als we door de vergeving der zonden, de weg vinden tot de vrede met God. U die gelooft, dat uw zonden vergeven zijn, hebt u vrede met God? Want dat is een toetssteen! Kunt u uzelf beproeven dat u maar een aangepaard geloof hebt, of dan wel dat ware geloof, al is het nog zo klein. Al zou u zeggen: nu is het maar een ogenblik geweest, maar die vrede was er, met God. Bent u dan het kaartje kwijtgeraakt? Hoe komt dat? Dan moet u weer bij Hem zijn en vragen of de Heere u daar dieper in onderdompelt. U moet vragen of de Heere dieper bij u uitgraaft.

Gemeente, het geloof is alles. Wij worden gerechtvaardigd uit het geloof. Dat is een middel. En dat gebeurt omdat de liefde Gods in onze harten is uitgestort. Want dat geloof is maar niet een lege buis. Maar daar komt wat door. De liefde Gods, de vrede Gods, de vriendelijkheid God, de aangenaamheid Gods, de zoetheid Gods. Die komt er doorheen, al is dat hier allemaal naar de maat van het geloof. Hier komen we later op terug. Maar het is de onverdiende barmhartigheid Gods. Nu zegt u, die moet wel groot zijn. Ja gemeente, ik wilde dat ik kon zeggen hoe groot die is! Want die is van eeuwigheid tot eeuwigheid. Dat betekent, daar is géén begin aan en daar is géén eind aan. Die is zo groot, zo geweldig, over degenen die Hem vrezen. Die rechtvaardiging zit verankerd aan God de Vader en aan God de Zoon en aan God de Heilige Geest. Die rechtvaardiging is organisch ingewezen in dat geheel van die geloofswaarheid. Die moeten we niet afzonderlijk gaan stellen. Hoezeer God met een mens een bepaalde weg kan gaan. Maar het is het geloof in Christus dat rechtvaardigt. Dat hebben we gelezen bij Abraham. Hij geloofde God en het werd hem gerekend tot rechtvaardigheid. En als u dan tenslotte vraagt: voor wie, dan zegt de catechismus: voor erfgenamen.

Het worden erfgenamen van het eeuwige leven. Gemeente, wij zijn allemaal erfgenamen van de dood, van het oordeel. En het is ontzettend om te zeggen, maar ook van de hel. Daar hebben we recht op. En nu zegt hier een mens; hier spreek het geloof van de kerk, een erfgenaam van het eeuwige leven. 'Ziet hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat Hij ons Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat wij zouden leven door Hem'. Kijk daar hebt u de verbinding van het geloof en dat kindschap en van dat erfgenaam zijn. Gemeente, dan is de Heere weer goed op ons. Dan hebben wij dat schild van het geloof zo nodig, om al die vurige pijlen van de satan uit te blussen. Dan hangen wij niet aan onze wedergeboorte en aan onze rechtvaardiging. Dan hangen wij niet aan ons bekeerd zijn, maar dan hangen wij aan God. En het is mij meer opgevallen, dat mensen die zichzelf kwijt waren (voor zover dat van een mens gezegd kan worden), nog de gemakkelijkste mensen waren voor een ander. En de lastigste voor een ander zijn de mensen die in een stelsel zijn gekropen en daarin zijn blijven steken. Maar die de bodem hebben verloren in hun eigen leven, die kunnen zo goed spreken van de Heere. Want zij worden rechtstreeks bediend van de Heere. Hier moet u op letten. Daarmee moet u goed verstaan dat de wedergeboorte noodzakelijk is en de rechtvaardiging en alles zo op zijn tijd. Maar u begrijpt dat het geloof gaat om het zijn in Christus. Om het hangen aan God. Wat hier worden zuchters roemers. Wat gaan hier gezichten weer glanzen. Ik wilde dat ik hier amen kon zeggen, maar ik moet nog vier dingen zeggen:

Het eerste is dat er natuurlijke mensen zijn die de Geest niet hebben. En die van top tot teen zondaar zijn. Dat is aangrijpend, maar waar. En de werken zijn er ook naar. Paulus noemt ze in Galaten 5: Hoererij, tweedracht, nijd, twist en de hele scala van de bijbelse on-deugden. Nu is een tweede wat ik u moet zeggen, dat er mensen zijn met een uitwendige, eerbare wandel, die God beloont in dit leven. Want het is zo geweldig om nog enigmatische onderscheid te weten tussen goed en kwaad, dat zelfs niet-wedergeborenen in dit leven soms nog een rijke zegen ontvangen. Zo beloont God wanneer nog enigmatische wordt beseft wat Zijn wet wil. Maar als wij dieper graven en vragen naar de gezindheid, en vragen of men daarmee Gods eer op het oog heeft, of zij met God verzoend zijn door de dood van Christus, dan ontbreekt alles. En zij zijn ook verdoemelijk voor God, tenzij zij zich bekeren. Want we hebben gezien, alléén het geloof gerechtvaardigt. Wat is de bron, gemeente? God Zelf! Beproof u zelf. God, Die rijk is in barmhartigheid, zegt Paulus, heeft ook toen wij dood waren door de zonden en misdaden, ons levend gemaakt met Christus.

Gemeente, wat is dat groot! Dat de Heere ook nu rondgaat en zegt: 'Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, rechtvaardig in eigen oog dan, maar zondaren tot bekering'. Maar haast u, want er is haast bij. Het leven is kort. En u kunt u niet bekeren als u wilt, houdt daar goed rekening mee. God staat aan de deur, jongens en meisjes. Jullie vinden het misschien hier en daar moeilijk. Dat is zo erg niet. Maar God kan het je in één keer laten opklaren. Dat je het verstaat. Het zit niet in de leeftijd. Het is de moeite waard. God, Die rijk is in barmhartigheid. God zegt: 'Ik zal u liefhebben met een vrijwillige liefde'. Nu, vind daar maar eens een verklaring voor. Gods barmhartigheden. Dat is de grond. Dat is: dat beide ogen slaan op Gods barmhartigheid in Christus.

Het derde wat ik u zeggen wil: dat er huichelaars en mondbelijders zijn, die het moeilijkst te overtuigen zijn. Hoewel ze weten dat ze van binnen één en al vuil en onreinheid zijn. Maar God is machtig, want de Heere God kan een mens daarvan afbrengen. Maar het ongelukkige is dat een mens denkt: als er weer een of twee of drie goede dingen naar zijn eigen inzicht gedaan heeft, dat het met de rest wel zal meevallen. Als een soort afbetalingssysteem. Je hebt het helemaal slecht afgebracht, maar je doet weer eens een paar goede dingen. Tenminste, dat denk je, en dan is God wel tevreden. Maar gemeente, dan herinner ik u alleen maar aan waarmee we begonnen, dat we oog in oog staan voor God.

Waaruit weet ik dat ik geloof? Och gemeente, je kunt ook aan een jongen vragen waarom hij van een meisje houdt. Dat is niet te verklaren. Dat is een wonder. Maar we kunnen toch wel weten dat de belofte ons heeft. Wij hebben die belofte niet, want het vlees neemt Christus niet aan. Maar Christus neemt wel het vlees aan. Ook vandaag. Maar het geloof neemt Christus aan. En het vlees neemt Christus nooit aan. En u gelooft niet, in zover u gevoelt. Dat is een bekende dwaling. Een ieder steke maar de hand in eigen boezem. We willen allemaal van die gevoelens hebben. En ik zeg niet dat het geloof zonder gevoel is, maar u gelooft niet in zoverre u gevoelt. Maar u geloof in zoverre u Christus omhelst. Beproof u daaraan. Het geloof rechtvaardigt. En dat geloof neemt Christus aan. Zoals een zondares werd vrijgesproken door Jezus toen Hij zei: 'Uw geloof heeft u behouden'. Bovendien is die rechtvaardiging onmiddellijk verbonden met de roeping. God roept krachtdadig en overwinnend. Dat hebben we pas gezien bij Zacheüs. En daarom gaat het om met het hart te geloven en met de mond te belijden'. En vooral door veel toe te gaan tot de troon der genade. Want wij worden met de dag grotere stumpers. Maar genade overwint. En genade wordt alles. Genade is ook alles. Genade is zo groot, dat een mens hoe dichterbij nadert, het ook gaat verstaan dat God tot in eeuwigheid zou worden geprezen. Geprezen over zo grote wonderen. En welke inzinkingen daarbij ook mogen zijn, en welke angsten er ook moeten worden doorstreden.' God Die de doden levend maakt, en roept de dingen die niet waren, alsof ze zijn'. Opdat we Abraham verstaan, die toen God tot hem sprak, als een oude onvruchtbare man: 'Ik zal u tot een groot volk maken, en in u zullen alle geslachten der aarde gezegend worden'. Als een prototype van het geloof. Met een onvruchtbare vrouw, in wie de moeder gestorven is. God Die de dingen die niet zijn, roept alsof ze waren. Dat is nu hoop, voor een hopeloze in ons midden. Die zegt: er is bij mij niets. God Die de dingen roept die niet zijn alsof ze waren, is machtig u levend te maken en in het leven te onderhouden!

Amen  
G. Boer